

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus II. De præcepto Ecclesiastico confitendi peccata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

Vnde patet veram peccatorum contritionem in momento haberi posse.

Observandum 3. ad veram contritionem non requiri; quod sit absolutè summa intensiue; quia nulla datur contritio adeo intensa, quin intensior dari possit. Neque quod sit intensiue summa comparatiue, ita scilicet vt homo intensius seu maiori conatu & affectu peccatum detestetur, quàm quodcumque aliud malum. Sic enim longè intensior requiretur contritio ad iustificationem, in eo qui ob mortem filij aut parentis, intenso aliquo dolore tangitur, quam in illo qui nullo tali actu afficitur, quod cum aliquo fundamento dici non potest. Quare ad veram contritionem non alia intensio necessaria est, quàm quæ ad ipsam actus substantiam requiritur. Sic enim est actus entitatiue supernaturalis, ad obtinendam peccatorum remissionem sufficienter per se ipsum proportionatus.

Observandum 4. ad veram contritionem requiri, quod sit summa appetitiue, ita vt quamuis voluntas non detestetur peccatum maximo & intensissimo conatu aut etiam actu intensiori, quàm aliquod malum temporale; mallet tamen quodcumque aliud malum subire, quàm Deum offendere; eo quod pluris æstimat amicitiam diuinam, quæ peccato violatur, quàm quæcumque bona creata, quibus alia mala priuant.

Quomodo autem dolor, qui est summus appetitiue, non etiam sit summus intensiue, intelligi potest exemplo fœminæ, quæ magis intense dolet de morte filij, quàm de morte mariti, & minùs appetitiue, eo quod maritum pluris æstimat.

ARTICVLVS. II.

De Præcepto Ecclesiastico confitendi peccata.

PRÆTER Præceptum diuinum obligans ad confessionem in articulo mortis, datur Præceptum

Es-

Ecclesiasticum obligans ad confessionem annuam, adeo ut ex vi illius teneantur omnes Fideles utriusque sexus, semel singulis annis confiteri omnia peccata mortalia, quorum habent conscientiam, ut patet ex Concilio Lateran. cap. *Omnis utriusque*, & ex Trident. Sess. 14. Can. 8. & ex consuetudine ubique recepta.

Et si nonnulli dicant, pueros ante annum duodecimum hoc Præcepto Ecclesiastico non obligari, communis tamen & sequenda sententia est, eos obligari statim atque peccati mortalis sunt capaces; quod non tam ex annorum numero, quam ex iudicij maturitate pensandum est.

Qui nullius peccati mortalis sibi conscius est, non tenetur ex vi huius Præcepti Ecclesiastici confiteri, & si multa peccata venialia admiserit, ut ex dictis sufficienter colligi potest. Cùm tamen quisque teneatur Eucharistiam sumere in Paschate, rationi valde consentaneum est, ut carens peccatis mortalibus, non accedat tunc ad Sanctissimum Sacramentum, nisi præmissa confessione venialium. Maxime si non possit sine scandalo confessionem omittere.

Nonnulli existimant huic Præcepto Ecclesiastico satisfieri, per confessionem defectu doloris inuvalidam, & sacrilegam. Verùm hoc meo iudicio caret probabilitate, nulloque modo in praxi sequendum est, quia præceptum confessionis substantialiter est diuinum, & quoad solam temporis determinationem Ecclesiasticum; ex præcepto autem diuino tenetur homo integre, & validè, quantum est ex se, confiteri, ut ante dictum est. Unde publici peccatores ad confessionem admissi, non satisfaciunt Præcepto annuæ confessionis, si ob defectum sufficientis dispositionis sine absolute dimittantur, adeoque iterum confiteri debent.

Imo existimo non satisfieri huic Præcepto, licet defectus oriatur ex parte sacerdotis, ut in simili ante dictum est. *Observandum* tamen est discrimen inter

ter hunc, & præcedentem casum, quòd culpabiliter faciens confessionem inuvalidam, subiacet pœnis Ecclesiasticis latis contra transgressores huius præcepti; non autem qui bona fide ad hoc Sacramentum accedens, culpâ Sacerdotis non absoluitur, quia pœna non imponitur nisi propter culpam.

Annus intra quem Præceptum hoc obligat, computatur à nonnullis à prima die Ianuarij, vsque ad diem ultimam Decembris; Ita vt quouis anni die huic præcepto satisfieri possit. Tutius tamen est annum computare ab vno Paschate ad aliud, vt etiam in praxi seruari solet.

Quorundam est sententia, eum qui non impleuit præceptum confessionis vno anno, non teneri statim initio sequentis illud exequi. Oppositum tamen tenendum est, quia vt satis colligitur ex communi Doctorum sensu, Ecclesia non sic determinauit tempus confessionis, vt eo elapso præceptum non amplius vigeat, vt fit in præceptis audiendi Missam, ieiunandi, & similibus, quæ certo diei affixa sunt, neque amplius obligant; sed vt ostendat quantum confessio differri licitè possit. Quare qui vno anno non est confessus, toties peccat mortaliter, quoties anno sequenti oblatam occasionem confitendi negligit. Tenetur enim prima data occasione confiteri, si commode potest; vnde tunc sine causa confessionem prætermittens, violat præceptum obligans sub mortali, & sic de singulis occasionibus sequentibus. Qui tamen in mortis periculo confessionem omisit, non tenetur eo elapso confiteri, vt præcedenti obligationi satisfaciat.

Qui hoc anno confitetur, vt satisfaciat obligationi anni præcedentis, tenetur iterum antequam iste annus elapsus sit, confiteri, si contingat eum incidere in peccatum mortale. Prima enim confessio veluti retrahitur ad annum præcedentem, adeoque non magis sufficit ad extinguendam obligationem anni currentis, quàm si anno elapso facta esset. Præ-

sertim

fertim quia Ecclesia obligans te singulis annis ad confessionem, intendit tibi hoc anno imponere obligationem distinctam, ab obligatione anni precedentis: quo fit ut nequeas utriusque simul, eadem confessione satisfacere.

Similiter tenetur, ex communi sententia, confessionem anticipare, qui praevidet se reliqua anni parte non habiturum copiam Confessarii; Sicut ille tenetur hora 6. Missam audire, qui praevidet se reliqua die impediendum, ne Sacro assistere possit.

Cum venialium confessio non sit de praecepto, qui sola venialia confitetur, si post modum incidat in mortale, tenetur eo ipso anno illud confiteri. Contra vero si quis initio anni peccatum mortale confessus est, etsi iterum incidat in mortale, non tenetur ex vi huius praecepti illud confiteri ante finem anni; quamvis oppositum sit tutius, & consulendum. Dico ex vi huius praecepti, nam ut communicet, tenetur sacramentaliter confiteri.

Qui in confessione annua inculpabiliter omittit aliquod peccatum mortale, non tenetur iterum confiteri, statim atque memoria talis peccati occurrit, sed potest illius confessionem differre usque ad annum sequentem. Quia cum fecerit confessionem formaliter integram, & absolutionem valide obtinuerit, praecepto satisfecisse censetur.

Ex iure constat eos qui transgrediuntur praeceptum annuae confessionis, ab ingressu Ecclesiae arcendos esse, & priuandos Ecclesiastica sepultura. Quod fieri nequit nisi per sententiam iudicis, adeoque ex hypothesi quod peccatum in iudicio probetur.

Quamvis ex iure communi, non imponatur poena excommunicationis transgressoribus huius praecepti, ipso facto incurrenda, imponitur tamen iure particulari in variis Diocesis, & consequenter ibi incurritur cum primum peccatum commissum est, licet exterius probari nequeat.

Etsi peccent infantes, qui post sufficienter adeptum

tumrationis vsum, Ecclesiasticum præceptum annuæ confessionis scienter violant, non tamen pœnas iam dictas ante annos pubertatis incurrunt, ex probabiliori sententia, quæ etiam pueros Clericos se mutuo percutientes, excommunicatos negat, magisque verberibus, quàm absolutione indigere affirmat.

ARTICVLVS III.

De dolore ad veram confessionem requisito.

VT valeat confessio, tenetur pœnitens dolere de peccatis commissis, adeo vt non satisfaciat Præcepto siue diuino, siue Ecclesiastico, si peccata recitet sine intimo sensu doloris, sed per modum cuiusdam historię.

Qui vult peccata confiteri, debet se excitare ad verum & formalem dolorem peccatorum, eumque supernaturalem, quiue coniunctus sit cum voluntate efficaci, seu firmo proposito non peccandi de cætero. Vnde non sufficit dolor aliquis tantum virtualis, nec ex motiuo aliquo naturali excitatus, nec qui cum simplici velleitate non peccandi coniunctus est. Non tamen requiritur expressum & formale propositum vitandi peccata, sed virtuale sufficit, inclusum in ipsa detestatione peccatorum præteritorum. Nec necesse est quod pœnitens credat se amplius mortaliter non peccaturum, sed sufficit quod firmiter proponat vitare, cum diuino auxilio, omnia peccata mortalia.

Et si peccator cum accedit ad confessionem, debeat conari ad concipiendam veram contritionem peccatorum, valebit tamen illius confessio, effectūque obtinebit, si accedat cum vera attritione supernaturali, per fidem concepta ex metu gehennæ, vel ex amore cœlestis beatitudinis. Ille enim est communis Ecclesiæ sensus, vt apertè sumitur ex Concilio Trident. Sess. 14. Cap. 4. & oppositum ab Vniuersitate